

Leren door middel van sociale en materiële beloning bij kinderen met ASS en kinderen met ADHD: Een neurofysiologische studie

Gepubliceerd: 04-07-2014 Laatste bijgewerkt: 20-04-2024

Het hoofddoel van deze studie is vaststellen hoe kinderen met ADHD en ASS van elkaar verschillen in het leren door middel van sociale en materiële beloning. De secundaire doelen zijn: 1) Vaststellen hoe voorspelbaarheid van de beloningen het leren...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Ontwikkelingsstoornissen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON41211

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Leren door middel van beloning bij ASS en ADHD

Aandoening

- Ontwikkelingsstoornissen NEG

Synoniemen aandoening

aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit, ADHD, ASS, autisme, Autisme spectrum stoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Rijksuniversiteit Groningen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, Hersenstichting

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit, Autisme Spectrum Stoornis, bekrachtigingsleren, neurofysiologie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De prestatie op de leertaken van de groepen worden vergeleken (accuratesse en reactietijden).

Secundaire uitkomstmaten

Beloningsgerelateerde *Event Related Potentials* (ERPs) en *Evoked Cardiac Responses* (ECRs) van de groepen worden vergeleken. Bij de analyses zal rekening worden gehouden met de volgende mogelijke *confounding* factoren: intelligentie, kind-gerapporteerde motivatie, (sociaal) cognitieve functies van het kind, en ouder-gerapporteerd gedrag en motivatie van het kind.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit (ADHD) en Autisme Spectrum Stoornis (ASS) zijn relatief prevalentie neuropsychiatrische ontwikkelingsstoornissen die beperkingen veroorzaken op verschillende levensgebieden, waaronder het school- en sociaal functioneren. Ondanks dat er in de klinische praktijk veel overlap is tussen de twee stoornissen, voorspellen wetenschappelijke verklaringsmodellen dat deze stoornissen verschillen in hun gevoeligheid voor sociale en materiële beloning.

Verscheidene modellen van ADHD veronderstellen een centraal tekort aan motivatie, wat de aandachtsproblemen en het hyperactieve, chaotische en impulsieve gedrag van kinderen met ADHD kan verklaren. In onderzoek komt dit motivationele tekort naar voren als een voorkeur voor onmiddellijke beloningen boven uitgestelde beloningen. Hierdoor heeft het toevoegen van adequate belonings- en strafschemas een sterker positief effect bij deze kinderen dan bij gezonde controles, d.w.z. ze lijken meer afhankelijk van externe beloningen. Hoewel de huidige modellen van ASS een algemeen tekort aan empathie

centraal stellen om de sociale, emotionele en communicatie problemen te verklaren, is er recentelijk meer belangstelling voor beloningsgevoeligheid. De sociale motivatie theorie van ASS veronderstelt dat personen met ASD minder gevoelig zijn voor sociale beloning, wat tot gevolg heeft dat zij sociale stimuli (zoals gezichtsuitdrukkingen of sociaal spel) minder waarderen en benaderen. Echter, er is nog weinig bekend over beloningsgevoeligheid bij ASS. Sommige studies suggereren een intacte gevoeligheid voor materiële beloning, maar een verminderde sociale beloningsgevoeligheid, terwijl anderen een algemeen verminderde beloningsgevoeligheid suggereren.

Doel van het onderzoek

Het hoofddoel van deze studie is vaststellen hoe kinderen met ADHD en ASS van elkaar verschillen in het leren door middel van sociale en materiële beloning. De secundaire doelen zijn: 1) Vaststellen hoe voorspelbaarheid van de beloningen het leren door middel van sociale en materiële beloning beïnvloedt bij deze stoornissen; 2) Vaststellen welke neurofysiologische mechanismen ten grondslag liggen aan leren door middel van sociale en materiële beloning bij deze stoornissen.

Onderzoeksopzet

Vier factorieel design: gemengd tussen-proefpersoon (groep: ADHD, ASS, controle groep) en herhaalde metingen design (type beloning: materieel, sociaal, geen beloning; leerfase: eerste deel, tweede deel; voorspelbaarheid van beloning: consequent, inconsequent).

Inschatting van belasting en risico

De onderzoeker zal het kind en de ouders/verzorgers eenmaal ontmoeten voor een intake (45 min) en eenmaal voor het experiment (3 uur). Tijdens de intake wordt een verkorte intelligentietest afgenomen bij het kind en vult de ouder gedragsvragenlijsten in. Tijdens het experiment worden de leertaken afgenomen bij het kind met de materiële, sociale en geen beloning, en twee korte sociale cognitie testen. Tijdens het experiment draagt het kind de EEG en ECG uitrusting (een kapje en elektrodenplakkers). De fysiologische metingen zijn niet pijnlijk en brengen geen risico's met zich mee. In de tussentijd vullen de ouders nog meer vragenlijsten in (45 min.) en geven zij de sociale beloning (spelen met het kind gedurende max. 30 min.). De test zal een bepaalde hoeveelheid concentratie vergen, waarvan de ouder en het kind kunnen herstellen na korte pauzes. De risico's zijn verwaarloosbaar en de last kan minimaal worden beschouwd. Patiënten hebben geen rechtstreeks baat bij het onderzoek.

Contactpersonen

Publiek

Rijksuniversiteit Groningen

Grote Kruisstraat 2/1
Groningen 9712 TS
NL

Wetenschappelijk

Rijksuniversiteit Groningen

Grote Kruisstraat 2/1
Groningen 9712 TS
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Kinderen (2-11 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Alle deelnemers:

- Leeftijd: 8, 9, 10, 11 jaar
- Intelligentie score van $IQ \geq 80$
- Kind stemt in met deelname
- Ouders/verzorgers willen de geïnformeerde toestemming ondertekenen; ADHD groep:
- Klinische DSM-classificatie met ADHD, gegevens door een psycholoog of psychiater aan een GGZ instelling of ziekenhuis
- Onderzoeks screeningdiagnose met ADHD (getest tijdens de intake met de VvGK6-16); ASS groep:

- Klinische DSM-classificatie met ASS, gegevens door een psycholoog of psychiater aan een GGZ instelling of ziekenhuis
- Onderzoeks screeningdiagnose met ASS (getest tijdens de intake met de SRS)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Controle groep:

- Aanwezigheid van een klinische DSM-classificatie, gegeven door een psycholoog of psychiater aan een GGZ instelling of ziekenhuis
- Onderzoeks screeningdiagnose met ADHD (getest tijdens de intake met de VvGK6-16)
- Onderzoeks screeningdiagnose met ASS (getest tijdens de intake met de SRS)
- Aanwezigheid van hersen of neurologische ziektes;ADHD groep:
- Aanwezigheid van een klinische DSM-classificatie ASS, gegevens door een psycholoog of psychiater aan een GGZ instelling of ziekenhuis
- Onderzoeks screeningdiagnose met ASS (getest tijdens de intake met de SRS)
- Aanwezigheid van hersen of neurologische ziektes;ASS groep:
- Aanwezigheid van een klinische DSM-classificatie ADHD, gegeven door een psycholoog of psychiater aan een GGZ instelling of ziekenhuis
- Onderzoeks screeningdiagnose met ADHD (getest tijdens de intake met de VvGK6-16)
- Aanwezigheid van hersen of neurologische ziektes

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	25-06-2015
Aantal proefpersonen:	75

Type:

Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum:

04-07-2014

Soort:

Eerste indiening

Toetsingscommissie:

METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Afgewezen

Datum:

15-12-2015

Soort:

Amendement

Toetsingscommissie:

METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL48558.042.14